

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift — 9de jaargang – nr. 53 (5)
Redactie : Arsenaalstraat 5, B-2000 Antwerpen — september - oktober 1978

OVER DE TAALGRENZEN

Met de verkiezingen van een Europees parlement in het verschiet is het interessant om te weten hoe het talenprobleem in de EG opgelost zal worden. Vandaar dat onze belangstelling uitgaat naar de serie conferenties, die de Europese Commissie organiseert over informatie-systemen, en waarvan de derde conferentie de titel meekreeg 'Overcoming the Language Barrier'. Die woorden betekenen, dat men al bezig is het probleem te overwinnen.

Volgens het gelijknamige conferentie-rapport zijn er globaal drie à vier soorten oplossingen van het talen-probleem. De eerste stroming beschouwt het probleem vrijwel als opgelost door het Engels. Een andere stroming wil het talenonderwijs verbeteren, een derde werkt aan de computervertaler, een vierde ziet mogelijkheden voor het Esperanto.

De stem van de eerste stroming klinkt door in de bijdrage van Gibb en Phillips (Europese Commissie), die spreken over de overheersende rol die het Engels in de wetenschapsliteratuur heeft gekregen. Die opvatting is ook in Nederland populair. In feite citeren Gibbs en Phillips ook een Nederlands inzicht, namelijk dat het Engels volgens Elsevier's Dr. Manten bezig is zijn positie te versterken en dat we dat moeten aanmoedigen, door bijvoorbeeld Engelse onderschriften in anderstalige publikaties.

Maar volgens een recent boek van Pinchuck, lector in het vak technisch-wetenschappelijk vertalen (Rhodes University, Zuid-Afrika), vertoont de verhouding van materiaal in andere talen tot die in het Engels de neiging te stijgen, evenals het aantal talen met wetenschappelijk belang (Russisch, Japans, Chinees). Men verwacht dat het Engelstalig aandeel zal dalen van 30 à 40 % tot 15 %. Hetgeen meer in overeenstemming zou zijn met het aandeel Engelstaligen in de wereldbevolking, 10 %.

Als het Engels, of misschien beter het Amerikaans, te ver opdringt, dan nemen de taalgemeenschappen afweermaatregelen. Zo werden in

(lees verder op blz. 3)

Bij adreswijziging:

Gelieve samen met uw adreswijziging de laatste omslag toe te sturen waarin 'Esperanto-Panorama' werd verzonden, en indien mogelijk een biljet van 20 BF of 1,50 f in postzegels voor de onkosten.

Hartelijk dank bij voorbaat!

Jongeren Esperanto-Nieuws

JEN bestaat nu meer dan één jaar en is een gemeenschappelijke uitgave in het Nederlands van de jongerenverenigingen voor Esperanto in België en Nederland.

Bewust van het feit dat taal en politiek keihard met elkaar te maken hebben, stelt JEN zich kritisch op tegenover de bestaande machtsverhoudingen op taalgebied. **Waar talen miskend worden, worden mensen miskend!** Het doel is daarom jongeren duidelijk te maken welke rol taal speelt tussen mensen.

Omdat het Nederlands het behouden waard is en dient beschermd te worden wil JEN een bewustere houding ten aanzien van eigen taal en kultuur, maar ook ten opzichte van het leren van vreemde talen helpen bevorderen.

Via Jongeren Esperanto Nieuws kan men ook de werkzaamheden van de Esperantoverenigingen voor jongeren volgen: er staan regelmatig mededelingen in over bijeenkomsten en vakantiekampen in binnen- en buitenland, evenals korrespondentieverzoeken uit de hele wereld, reakties van lezers en persuittreksels.

Het **voornaamste doel** vormt het informeren over de Internationale Taal Esperanto. Jongeren Esperanto Nieuws kost voor **C.J.P.-jongeren 40 fr.** voor 12 maanden. Goedkoper kan het niet! Vergeet ook niet dat je als **C.J.P.-houder** ook «Esperanto Programita», een Esperantokursus voor zelfstudie thuis, tegen **430 fr.** i.p.v. 630 fr. kan bekomen.

Besteladres: Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne.

De jeugd van de Kerk

Op zondag 10 september zal in het Mariale bedevaartsoord Banneux bij Luik de derde internationale pelgrimsbijeenkomst plaatsvinden. Het algemene thema is "De jeugd van de Kerk". De enige officiële taal van de internationale bijeenkomst is het Esperanto. Voor nadere inlichtingen: de hr. W.A.M. van Heugten, Derpsestraat 15, Deurne, Nederland.

Een boek cadeau voor...

de heer André Bernard, Steenkuilstr. 41, te 3650 Stokkem, voor zijn inzending van een knipsel voor onze rubriek 'Uitge*pers*t'.

Ook **u** kunt de volgende keer een boek wegkapen! Zend ons artikeltjes uit tijdschriften en kranten over het Esperanto, taal- of etnische problematiek, en vergeet niet te vermelden: uw naam en adres; naam van het tijdschrift; datum waarop het artikel verscheen.

Veel geluk!

ESPERANTO-PANORAMA

Onder auspiciën van de Belgische Esperantofederatie en het Esperanto-Centrum Nederland • **Abonnementen** : voor de leden van B.E.F. gratis. Voor anderen : 25 fr. in België, 2,50 *f* in Nederland, 50 BF in andere landen. Steunabonnement vanaf 50 fr. of 5 *f* • **Publiciteit** : Kleine advertenties : 20 fr. of 1,50 *f* per regel, minimum 100 fr. of 7,50 *f*. Advertenties vanaf 1/8 pagina : vraag het tarief op het redactie-adres • **Penningmeester** voor België : de heer R. Balleux, Deurne, prk. 000-0449386-82; voor Nederland het Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag, giro 3583975 • **Redacteur en verantwoordelijke uitgever** : Paul Peeraerts, Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne • **Teksten en advertenties** voor *Esperanto-Panorama* moeten op de redactie toekomen de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. Voor het maart-aprilnummer b.v. moeten de teksten toekomen vóór 1 februari • **Overname van artikels** is vrij, mits een presentexemplaar wordt opgezonden.

Frankrijk bij decreet van 7 januari 1972 op alle ministeries terminologie-commissies in het leven geroepen, die voorstellen moeten uitwerken voor nieuwe Franse woorden ter vertaling van vreemde, voornamelijk Engelse woorden. Een jaar later verscheen in de Franse staatscourant *Journal Officiel* een eerste lijst met vrijwel uitsluitend technische woorden, die voortaan in officiële teksten en in het onderwijs verplicht gesteld of aanbevolen worden.

Dinsen en Dollerup (Universiteit van Kopenhagen) rapporteren op het Language-Barrier-Congres over de feitelijke beheersing van het Engels bij Deense eerste-jaars-studenten. Via proeven hebben ze vastgesteld, dat de proefpersonen over het algemeen wel zakelijke mededelingen kunnen volgen (afgezien van lacunes in het vocabulair) maar tekortschieten als het erom gaat ironie en dergelijke modaliteiten in een tekst te herkennen. Dat moet toch te denken geven, wanneer we weten dat deze studenten, volgens Dinsen en Dollerup, al 6 tot 8 jaar Engels onderricht achter de rug hebben.

In dit licht bezien, doet het voorstel van Chiappetti (Consiglio Nazionale delle Ricerche) om de taalbarrière te overwinnen, op het eerste gezicht helemaal krankzinnig aan. Hij stelt voor dat iedereen in de Europese Gemeenschap een passieve kennis van de talen van de overige partners verwerft. (Er zijn 7 talen in de Gemeenschap: Frans, Duits, Engels, Italiaans, Deens, Iers en Nederlands). Krankzinnig, maar het vestigt tenminste de aandacht op een belangrijk aspect, namelijk de officieel beleden gelijkwaardigheid van de taalgroepen binnen de Gemeenschap. En helemaal onuitvoerbaar is het niet eens, gegeven dat passieve kennis aanzienlijk minder inspanning vergt. Als we in Nederland Frans, Duits en Engels kunnen leren op actief niveau, dan kunnen we in dezelfde tijd zes talen op passief niveau leren. We kunnen dan Nederlands blijven praten tegen onze mede-Europeanen.

Vertaalmachines

Het hoeft ons niet te verwonderen dat de mens, die zijn volle intelligentie inzet om machines te verzinnen om anderen te verdelgen, ook naar machines zoekt om met anderen te kunnen praten. Een groot deel van het Congres was dan ook gewijd aan gecomputeriseerd vertalen.

Technisch is het geen probleem om woordenboeken en grammatica's in een computergeheugen op te slaan. De moeilijkheden liggen op het terrein van de semantiek. Zo zou een Duitse zin als *Ich weiss nicht wo ich meinen Stock gelassen habe,* bij woord-voor-woord-vertaling uit de machine kunnen komen als *Ik wit niet, waar ik menen verdieping berustend bezit...*

Wordt aan morfologische analyse ook syntactische analyse toegevoegd, dan zal het al beter gaan, want dan zal de machine een juiste keus maken tussen *ik wit* en *ik weet.* Volgens het overzichtsrapport van Bruderer (Zwitserland), zullen in de nabije toekomst echter geen perfecte automatische vertalingen verwacht mogen worden. Er zijn op dit moment een handjevol systemen operationeel tussen de talen Russisch, Chinees, Duits, Frans, Spaans. Ook kunnen menselijke vertalingen met computervertalingen aangevuld worden. Dit soort werk bestrijkt meer talen, in het bijzonder alle talen van de Europese Gemeenschap, behalve Iers.

Het semantische probleem, namelijk dat ieder woord een aantal begrippen omvat, die vaak met verschillende woorden vertaald moeten worden, die ieder weer hun eigen begrippenveld meesleuren, kan blijkbaar slecht met een computer opgelost worden. Er zijn problemen, die zelfs door de menselijke vertaler niet opgelost kun-

nen worden. Zo beklaagt de Engelse vertaler van 'Overcoming the Language Barrier' zich in een voetnoot, dat er geen equivalent is voor het Franse woordpaar 'langue-langage'.

De dubbelzinnigheid van de gangbare talen kun je ook omzeilen door — maar dan alleen voor documentatie en voor samenvattingen — de taalgebruikers beperkingen op te leggen. Zo wil Blamoutier (Grenoble) de referatenschrijvers een vereenvoudigde grammatica laten gebruiken, met woorden uitsluitend uit een gestandaardiseerde thesaurus, en allerhande woordscheidingen, een zogenaamde 'metataal' die je als buitenstaander nog wel kan lezen maar niet schrijven. De computer kan die metataal gemakkelijk vertalen. ‚We shall overcome'...

Professor Canisius (Keulen) heeft bedacht om de termen uit bijvoorbeeld een Duits tekst in, laten we zeggen, het Engels te vertalen met de computer en het bindweefsel te laten staan. Dat wordt prachtig! *"Sieben different type von road surface mit different method zur measurement ihrer skidding resistance und roughness werden describe".* (Dit voorbeeld is authentiek!)

Esperanto

In vier of meer voordrachten wordt serieus ingegaan op de mogelijkheden van de internationale taal Esperanto. Dit wijst erop, dat de vooroordelen van de technisch-wetenschappelijke wereld aan het verbleken zijn. Er is een voordracht waarin de meerduidigheid van de gewone talen als een belemmering voor documentatiesystemen wordt benadrukt. Dit kan overwonnen worden door het gebruik van Esperanto, dat in hoge mate eenduidig is.

In een andere voordracht wordt voorgesteld om kennis van meerdere talen te verwerven, maar daarnaast Esperanto te leren; een passieve kennis die in zeer korte tijd is te krijgen. Het is waar, dat de grondslagen van het Esperanto in minder tijd te leren zijn, dan de steeds weer nieuwe varianten van programmeertalen, waarvoor zelfs de drukst bezette wetenschapper toch nog tijd schijnt te vinden. Het gebruik van het Esperanto bij vertaalautomaten komt in andere voordrachten ter sprake. De woordeinden van Esperantowoorden bevatten eenduidige informatie over hun grammaticale functie in de zien. Daardoor is syntactische analyse veel eenvoudiger uit te voeren.

Interessant is de voordracht van Professor Frank (Paderborn) over een verzameling criteria, die de keuze van een Europese taal moeten leiden. Frank staat aan het hoofd van een Duits instituut voor leerautomaten. Hij is objectief genoeg om in te zien, dat het Duits, dat in de dertiger jaren de leidende taal in Europa was, door de tweede wereldoorlog zijn populariteit in vele Europese landen verspeeld heeft. Gesteld dat de Europese Gemeenschap een bewuste taalpolitiek zou volgen en een taal voor de hele Gemeenschap zou willen kiezen, dan zou die taal aan 27 criteria getoetst moeten worden. Onder andere moet van de kandidaattaal geëist worden dat zij:

- door zoveel mogelijk Europeanen actief beheerst wordt;
- een behoorlijke literatuur heeft;
- precieze en genuanceerde formulering toelaat;
- een simpele spelling heeft;
- met minimale veranderingen voor de teleprinter enz. geschikt is;
- een grammatica heeft die eenvoudige computeranalyse toelaat;
- plezierig klinkt;
- het voortbestaan van andere Europese talen niet in gevaar brengt;
- gelijkmatig verbreid is over alle lagen van de bevolking.

Aalst
3 sept. 1978

5de LEVENSVREUGDETOCHTEN ★ 5aj PROMENADOJ DE LA VIVOĜOJO

Internationale Wandeltocht **Marŝado Internacia**

6 km - 12 km - 20 km - 40 km

Vertrek/Startejo
Botermelkstraat 201, 9300 Aalst

Inschrijving/Enskribo
luxe-medaille/luksa medalo 120 fr.
gewone medaille/ordinara medalo 40 fr.
brevet/diplomo 25 fr.

Groepsprijzen vanaf 15 leden/Gruptarifoj ekde 15 membroj

Esperantistoj renkontos unu la aliajn ĉirkaŭ la Esperanto-flago
portata de Jan Bovendeerd kaj Ivo Durwael
je la 14.30 h.
La esperantistoj esperas formi la plej grandan grupon kaj tiel pleje imponi!

Op de 27 criteria scoren de zeven talen van de Gemeenschap ongeveer even hoog, met het Iers het laagst en het Italiaans het hoogst, maar ze worden met een factor 2 overtroffen door het Esperanto.

Als de Gemeenschap kiezen zou voor veeltaligheid, dan moet het talenonderwijs geïntensiveerd worden en er moet meer verscheidenheid in gebracht worden. Dit kan volgens Frank door 'language guidance teaching', d.w.z. men laat de studie van een vreemde taal voorafgaan door bestudering van een taalmodel, ontdaan van onnodige elementen, zonder uitzonderingen in verbuigingen en vervoegingen, en waarin de moeilijkheden gescheiden behandeld kunnen worden. Als taalmodel kan hier alweer het best Esperanto gebruikt worden, en experimenten hebben aangetoond dat dit het leren van o.a. Russisch en Frans vergemakkelijkt met 25 tot 50 %! Zelfs zonder dat het hierbij geleerde Esperanto verder benut wordt is er al leervoordeel.

In de conclusie van het Congres, uitgesproken door Sager (Universiteit van Manchester), zegt deze dat het Congres de veeltaligheid van Europa als een positief gegeven waardeert en dat men zuiver eentalige netwerken voor supra-nationale communicatie verwerpt en kennis wil uitwisselen op voet van gelijkheid.

Een nobel standpunt.

Dr. R. Vetter in "Thd-nieuws", orgaan van de Technische Hogeschool Delft, van 24 februari 1978.

Waalse taal

Volgens de Waalse krant 'La Meuse - La Lanterne' van 4 juli kregen de parkeermeters van het stadje Malmédy een vijftalige gebruiksaanwijzing: Frans, Nederlands, Duits, Engels en... Waals.

RECORD-ESPERANTOCONGRES IN VARNA (BULGARIJE)

Varna— Van 29 juli tot 5 augustus vond in de Bulgaarse badstad Varna (Zwarte Zee) op één na het grootste Esperantocongres uit de geschiedenis plaats. In de geweldig imposante ontvangsthal waar meer dan 4 000 zitplaatsen waren, moesten tijdens de officiële opening nog honderden mensen rechtstaan. Ook buiten het gebouw hadden nog een paar honderd mensen postgevat die niet meer konden worden toegelaten.

Naast de afgevaardigden van Esperanto-organisaties uit de vijf werelddelen, waren verschillende hoogwaardigheidsbekleders uit het politieke leven aanwezig. Werd o.a. onder de aanwezigen opgemerkt, de eerste secretaris van de Sovjetunie, de heer V.I. Kijaŝko. Verscheidene consuls en ambassadeurs spraken de menigte toe, zoals L. Renggli, consul van Zwitserland, R. Kelani, ambassadeur van Sirië en Zen pĥun Rjol, cultureel attaché van de ambassade van de Koreaanse Volksrepubliek. Voor het eerst werd ook communistisch China vertegenwoordigd in de persoon van de politiek consulent, de heer Bai. Een uitgebreide toespraak in het Esperanto werd gehouden door de ambassadeur van Oostenrijk, de heer dr. D. Bukovski.

Amadou Mahtar M'Bow, algemeen directeur van Unesco, die op het vorige Esperanto-wereldcongres in Reykjavik een rede hield, kon dit keer niet aanwezig zijn, maar zond een boodschap waarvan de slotwoorden luidden : „... Mijn hartelijkste aanmoediging begeleidt u in uw edele taak en ik uit de wens dat uw werk moge worden gekroond door het volle succes dat het verdient."

Een uitgebreide feestrede tijdens de openingszitting werd gehouden door Petr Tanĉev, eerste vice-voorzitter van de Staatsraad van de Bulgaarse Volksrepubliek, tevens hoge beschermheer van het congres.

Het dankwoord werd uitgesproken door Dr. H. Tonkin, voorzitter van Universala Esperanto-Asocio.

Deze feestelijke opening was uiteraard slechts de inleiding van een werkcongres waarin zo maar eventjes een 170 programmapunten voorkwamen. Geregeld kon men kiezen uit 5 tot zelfs 8 werkzaamheden die gelijktijdig plaatsgrepen. In de sector „vorming" handelden de meeste programmapunten over het algemene thema ,onderwijs'. In de sector „ontspanning en cultuur" vonden we de meest uiteenlopende onderwerpen, zoals verscheidene toneeluitvoeringen in het Esperanto, films, bals, schaaktornooien, variété, uitstappen enz.

Het grote succes van dit 63ste wereldcongres zal zeker een stimulans zijn voor de Esperantobeweging over de hele wereld.

'Mondiaal Alternatief'

Zandvoort — *Mondiaal Alternatief* (Vondellaan 37-zwart, NL-2041 BB Zandvoort) is een Nederlandse stichting die zich bezig houdt met de bescherming van ons bedreigd milieu en streeft naar een gezonde ecologie. Eén van de succesvolle acties is de strijd tegen de ongebreidelde vogelafslachting in Europa, in het bijzonder in Italië.

In het zojuist verschenen, uitgebreid gedocumenteerde rapport „De betekenis van het Desio-gebeuren en wat daaraan vooraf is gegaan", lazen wij met bijzonder veel genoegen de aparte vermelding:

"De stichting *Mondiaal Alternatief* maakt hoe langer hoe meer gebruik van het Esperanto, omdat via het Esperanto haar drukwerken de gehele wereld kunnen bereiken en dan weer in ieders nationale taal kunnen vertaald worden."

Wij hopen dat vele instanties spoedig dit verstandig voorbeeld zullen volgen!

AALST

Esperantogroep Aalst

Inlichtingen : de hr. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem. Tlf. (053) 70 53 68.

Bijeenkomsten : de laatste dinsdag van de maand in de Jeugdbibliotheek, Kattestraat 31, Aalst (tweede verdieping).

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité

Inlichtingen : de hr. J. Tensen, Churchilllaan 100, 1078 EJ Amsterdam. Tlf. (020) 79 54 06.

Bijeenkomsten : elke donderdag om 20.15 u., Haarlemmerstation.

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep „La Verda Stelo", v.z.w.

Inlichtingen : Esperanto-Centrum, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen. Tlf. (031) 16 05 05 of (031) 40 30 92 (secretaris).

Bijeenkomsten : elke vrijdag om 20.15 u. in zaal Billard Palace, Koningin Astridplein 40 (2de verdieping), tenzij anders aangeduid.

1/9 (vrijdag) – Debat over het leven van „La Verda Stelo".

3/9 (zondag) – Deelname aan de internationale wandeltocht van de levensvreugde. Esperantosprekenden verzamelen om 14.30 u. rond de Esperantovlag aan de Botermelkstraat 131 in Aalst. Afstand van de wandeling naar keuze 6 of 12 km.

4/9 (maandag) – Bijeenkomst bij I. Durwael, Paul Gilsonlaan 5, Edegem.

8/9 (vrijdag) – Spreekbeurt met dia's over paddestoelen, door de hr. R. de Roover, natuurgids.

12/9 (dinsdag) – Start van de officiële Esperantocursussen van de stad Antwerpen om 18.30 u. aan de Quellinstraat 31 in Antwerpen.

Kosteloos – Officieel diploma – Recht op kredieturen en sociale promotie

Inlichtingen : tlf. (031) 40 30 92.

13/9 (woensdag) – Bijeenkomst bij C. Leuntjens, Eksterlaar 74, Deurne.

15/9 (vrijdag) – Voordracht over „Siddharta" van Heinrich Hesse door de hr. G. Verswijfel.

18/9 (maandag) – Bestuursvergadering bij de hr. H. Boljau, Pastorijstraat 45, Antwerpen.

22/9 (vrijdag) – „Esperanto in de filatelie" : voordracht door de hr. F. Luyten. Tegelijkertijd TENTOONSTELLING VAN ESPERANTOPOSTZEGELS EN ESPERANTOKLEEFZEGELS.

29/9 (vrijdag) – „Ken uw taal", Esperantokwis met premies door de hr. P. Peeraerts.

2/10 (maandag) – Bijeenkomst bij de hr. I. Durwael (zie 4/9).

6/10 (vrijdag) – Om 20 u. mosselavond. Vooraf inschrijven is noodzakelijk.

11/10 (woensdag) Bijeenkomst bij mevr. C. Leuntjens (zie 13/9).

13/10 (vrijdag) – Plechtige opening van de Esperanto-Wintercyclus 1978-1979 om 20.15 u. in het Volkskundemuseum, Gildekamersstraat 2-6, Antwerpen. Dit jaar staat de cyclus in het teken van „opvoedkunde". Inleiding tot de cyclus geeft de heer E. Symoens, ere-inspecteur. Daarna spreekt de heer F. Boyet (onderwijsinspecteur uit Angers, Frankrijk) over „Problemen van de moderne pedagogie in Frankrijk".

20/10 (vrijdag) – Voordracht met dia's over Mexico, door mej. M.v.Gorp.

27/10 (vrijdag) – „In 't Sluysken, ten huize van Ward en Niki Frederickx" : tweede bier- en zangavond. Adres : Hennepstraat 10, 2060 Merksem (tlf. 45 24 76). Deelnameprijs 100 fr. voor eten en drinken naar believen (de winst gaat naar het *Fondaĵo Domo*!). Er zijn ook niet-alcoholische dranken.

3/11 (vrijdag) – Internationale avond. Leden vertellen over hun contacten met buitenlanders tijdens de laatste maanden.

6/11 (maandag) – Bijeenkomst bij de hr. I. Durwael (zie 4/9).

10/11 (vrijdag) – Tweede voordracht in de wintercyclus (zie ook 13/10). Het onderwerp vandaag : „Hoe de pedagogie meer wetenschappelijk maken ?", voordracht met lichtbeelden door Prof. Dr. H. Frank (universiteit Paderborn, Duitsland).

Lidmaatschap : 350 fr. (voor jongeren 175 fr.), inclusief abonnement op *Esperanto* en op *Esperanto-Panorama*, en voor jongeren op *Koncize* en op *Jongeren Esperanto-Nieuws*. Prk. nr. 000-0072654-01 t.n.v. „La Verda Stelo", Antwerpen.

ARNHEM

L.E.E.N.-sekcio

Inlichtingen : Mevr. A. Woessink-Nagata, Beethovenlaan 6, 6865 EA Doorwerth. Tlf. (085) 33 56 31.

Bijeenkomsten : „De opbouw", Velperweg 13, Arnhem.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep

Inlichtingen : Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.

Bijeenkomsten : elke woensdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco"

Inlichtingen : St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten : elke donderdag om 20 u.

Bruĝa Grupo Esperantista, reĝa societo

Inlichtingen : Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten : elke dinsdag om 20 u. in „Strijdershuis", Hallestraat 14, Brugge.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep

Inlichtingen : de Gerlachestraat 52, 1040 Brussel.

Bijeenkomsten : Grétrystraat 26, Brussel. Dagelijks Esperantocursussen.

DEN HAAG

L.E.E.N.-sekcio

Inlichtingen : Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag. Tlf. (070) 24 39 23.

Bijeenkomsten : op 6/9, 29/9, 4/10, 18/10 en 1/11 om 20 u. in het Esperanto-huis, Riouwstraat 172, Den Haag.

F.L.E./T.A.N.E.F.

Inlichtingen : Mevrouw van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag. Tlf. (070) 66 65 47.

Bijeenkomsten : elkde 2de maandag van de maand om 20 u. in zaal „Nigrotje", Maarseveensestraat 2.

La Haga Cikonio /afd. den Haag van de Nederlandse Esperantojeugd/

Inlichtingen : Hans Muller, Parkweg 18, 2585 JK Den Haag.

EINDHOVEN

Esperanto-Klubo Eindhoven

Inlichtingen : de heer R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven. Tlf. (040) 11 41 62.
Bijeenkomsten : elkde 2de donderdag van de maand om 20 u. in de Triangelzaal A van het POC in Eindhoven.

GENT

Genta Klubo

Inlichtingen : Belgradostraat 43, 9000 Gent. Tlf. (091) 23 56 40.
Bijeenkomsten : de 1ste woensdag van de maand om 20 u.

Genta Esperanto-grupo „La Progreso"

Inlichtingen : Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge.
Bijeenkomsten : de 2de en 4de vrijdag in „Vooruit", St.-Pietersnieuwstraat.

GRONINGEN

L.E.E.N.-sekcio

Inlichtingen : Mevr. H.C. Timmer, de Sitterstraat 15, 9721 ET Groningen. Tlf. (050) 26 17 30.
Bijeenkomsten : elke 2de en 4de donderdag van de maand om 20 u. in gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17, Groningen.

U.J.E. */afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd/*

Inlichtingen : Radijsstraat 43a, 9741 BK Groningen . Tlf. (050) 71 14 12.
Bijeenkomsten : iedere 3de vrijdag van de maand in de „Wigwam", Hora Siccamasingel 202, Groningen.

HAARLEM

L.E.E.N.-sekcio

Inlichtingen : G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede. Tlf. (023) 28 46 02.
Bijeenkomsten : elke 2de donderdag van de maand om 20 u. in de zaal aan de Wilhelminastraat 22, Haarlem.

HILVERSUM

L.E.E.N.-sekcio „Dreves Uitterdijk"

Inlichtingen : Mej. A.J.Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum. Tlf. (035) 43 32 00.

KALMTHOUT

La Erikejo

Inlichtingen : Rozendreef 33, 2180 Kalmthout. Tlf. (031) 66 99 88.
Bijeenkomsten : Conversatieavonden : de 1ste donderdag van de maand op het bovenstaande adres, van 20 tot 22 u.

Gewone bijeenkomsten : de laatste donderdag van de maand in het parochiecentrum van Heide-Kalmthout, om 20 u.

28/9 – de hr. E. Symoens spreekt over zijn bootreis naar en autoreis door Centraal Oost-Afrika. Hij zal beschouwingen geven over drie typen ontwikkelingslanden.
26/10 – avond met medewerking van buitenlandse jongeren.

KORTRIJK

La Konkordo

Inlichtingen : Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tlf. (056) 22 16 54.
Bijeenkomsten : donderdags om 19.30 u., Passionistenlaan, jeugdherberg.

LEEUWARDEN

L.E.E.N.-sekcio

Inlichtingen : de hr. Y. Weidema, Goutamerdijk 18, 9084 AE Goutum.
Bijeenkomsten : elke 14 dagen om 19.45 u. in Gebouw Doopsgezinden, Ruiterkwartier 173.

LEUVEN

Lovena Esperanto-Asocio

Inlichtingen : Vaartstraat 16, 3000 Leuven. Tlf. (016) 23 63 27.
Bijeenkomsten : de 2de en de 4de donderdag op het genoemde adres.

LIMBURG

Limburgs Esperanto-Centrum

Inlichtingen : Arnold Sauwenlaan 47, 3650 Stokkem/Dilsen.
Bijeenkomsten : Op 16 september starten wij met twee nieuwe cursussen : één voor beginnelingen – van 14 tot 16 u. – en één voor gevorderden – van 16 tot 18 u. Meld u aan, hetzij op het secretariaat, hetzij ter plaatse bij het begin van de cursussen.
Inlichtingen over plaats e.d. op het secretariaat of telefonisch op nummer (031) 49 50 06 (na 19 u.).
Inschrijvingsgeld : 500 fr., alles inbegrepen.

MECHELEN

Mechelse Esperantogroep

Inlichtingen : Lange Zandstraat 38, 2580 St.-Katelijne-Waver. Tlf. (015) 31 17 90.
Bijeenkomsten : Elke 1ste en 3de woensdag van de maand in de zaal van de Vlaamse Toeristenbond, O.L.Vrouwstraat 34, Mechelen.
Om 19 u. cursus voor beginnelingen; om 20.30 u. voor gevorderden.

NIJMEGEN

Esperanto-Klubo Zamenhof

Inlichtingen : Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen. Tlf. (080) 55 15 05.
Bijeenkomsten : Elke 2de en 4de woensdag van de maand om 20 u. in de zaal aan de Lindanusstraat 16.

ROTTERDAM

Esperanto-grupo Merkurio

Inlichtingen : de hr. R. Moerbeek, tlf. (010) 36 15 39.
Bijeenkomsten : de 1ste en 3de woensdag van de maand om 20 u. in de zaal aan de Provenierssingel 48, Rotterdam.

La Espero

Inlichtingen : de hr. L. van Duijn, Telderseweg 205, 3952 TG Rotterdam. Tlf. (010) 18 87 08.
Bijeenkomsten : op 6/9, 20/9, 4/10, 18/10 en 1/11 in het postkantoor, Delftseplein, 5de verdieping.

F.L.E., afd. 2

Inlichtingen : Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111A, 3082 LG Rotterdam. Tlf. (010) 29 46 84.
Bijeenkomsten : de drie eerste donderdagen van de maand in de Strijensestraat 65 A.

SAT-rondo

Inlichtingen : Mevr. N. Bout-van Veen, 2de Pijnackerstraat 12 A, 3035 GJ Rotterdam. Tlf. (010) 66 30 73.
Bijeenkomsten : Strijensestraat 65 A, de laatste zondag van de maand om 10.30 u.

TILBURG

Inlichtingen : de hr. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg. Tlf. (013) 68 04 73.

UTRECHT

Samenwerkingscomité

Inlichtingen : de hr. J.P. Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht. Tlf. (030) 61 69 67.

ZAANSTREEK

Esperanto-Centrum

Inlichtingen : Postbus 433, 1500 EK Zaandam. Tlf. (075) 16 69 31.

UITGEPERST

De artikels in de rubriek „Uitgeperst" verschijnen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Publikatie ervan impliceert niet noodzakelijk dat de redactie het eens is met hun inhoud.

Esperanto wordt in de toekomst wereldtaal

"We staan achter één taal, het Esperanto, maar dat wil niet zeggen, dat al tie andere talen maar moeten worden afgeschaft. Dat zou een enorme cultuurverarming zijn. In de toekomst zal de wereld niet meer zonder Esperanto kunnen en zal men er eens toe overgaan deze taal als verplicht vak op scholen in te voeren. Onze taal is aan vaste regels gebonden en daarom gemakkelijk te leren door iedereen."

Dit zeggen enkele Groninger Esperantisten, die vandaag en morgen een weekendconferentie in het Martinihalcentrum in Groningen bijwonen van de Nederlandse vereniging van Docenten in Esperanto (NGGE).

"Wanneer Esperanto als wereldtaal wordt ingevoerd, dan horen blunders zoals premier Van Agt recentelijk in Duitsland bij Helmut Schmidt beging en de tolk van Carter, die de woorden van zijn president helemaal verkeerd vertaalde tijdens een bezoek aan Polen, tot het verleden. Over het algemeen gezien spreken politici toch op een bespottelijke manier Engels. Het Engels wordt echter beschouwd als een taal die gemakkelijk is te leren, vandaar dat het erg moeilijk is om het Esperanto in ons land van de grond te krijgen," aldus de Esperantisten.

Nieuwsblad van het Noorden, 22-04-78

Bulgaar wint Esperanto-songfestival

De Bulgaar Veselin Damjanov heeft het eerste wereldsongfestival in het Esperanto gewonnen, dat zaterdag in het Franse Clermont-Ferrand gehouden werd. De Zwitser Claude Piron was tweede.

Zeventien kandidaten uit zeven landen, waaronder Bulgarije, Spanje, Italië en Zwitserland namen deel aan de zangwedstrijd die georganizeerd werd in het kader van het zeventigste Franse Esperantocongres.

De jongste deelnemer Nicolas Tzaut, was vijf en een half jaar oud...

Gazet van Antwerpen, 16 mei 1978

Georgië wint van Moskou

Het Georgisch is de officiële voertaal van deze Sovjetrepubliek. In de jongste versie van de grondwet van Georgië is deze bepaling opnieuw opgenomen. In een eerdere versie van de grondwet, die vorige maand werd gepubliceerd, was deze zinssnede weggelaten. Dit leidde tot een storm van protest. Vorige week vrijdag werd in de hoofdstad van Georgië, Tbilisi, een grote demonstratie gehouden, voor het behoud van het Georgisch. In Georgië is het nationalisme altijd een gevoelig punt geweest. Sommige Georgiërs klagen dat er een groeiende russificatie in het onderwijs is. Op de universiteiten van Georgië moeten sinds 1975 Russische leerboeken worden gebruikt, behalve als het onderwerpen betreft die direct te maken hebben met de Georgische cultuur.

Haagsche Courant, 21 april 1978

Dag van de Luchtvaart

Sovjetpresident Brezjnev heeft een bezoek gebracht aan de Poolse stad Gymnich op Hemelvaartsdag van dit jaar. Dat in Polen dit feest gevierd wordt, werd hem vooraf meegedeeld. De Russische vertaler vertaalde echter Hemelvaartsdag door 'Dag van de Luchtvaart'...

Nieuwe Rotterdamsche Courant 3 mei 1978

★ Ook de Portugese Radio zendt nu iedere dag uit en wel in de 49-meterband.

Elektrotechnische ingenieurs en het talenprobleem

... Als ik daarbij denk aan de uitbreiding van fundamentele kennis, denk ik ook aan andere zaken. Ik denk aan de noodzaak meer te doen aan bijvoorbeeld bestrijding van het kleed van de taalarmoede, dat door zoveel studenten vandaag de dag wordt gedragen. De oorzaak daarvan ligt uiteraard niet primair bij het wetenschappelijk onderwijs; zij wordt slechts met de gevolgen ervan geconfronteerd. Maar uitdrukkingsvaardigheid en het vermogen om aan de eigen ideeën en gedachten gestalte te geven in woord en geschrift is een noodzakelijk gereedschap, niet alleen in het contact tussen vakgenoten maar meer nog en juist in het maatschappelijk verkeer.

Ik denk tot slot, en dan met huivering, dat het 'Postacademisch Technisch Onderwijs' zich voor een deel zal ontwikkelen tot een taalinstituut. De opmerking is schertsenderwijs in het bedrijfsleven al eens gemaakt en uiteraard is P.A.T.O. daar niet voor bedoeld. Maar de opmerking is wel tekenend voor het toenemende gebrek aan kennis van vreemde talen, dat zich bij Nederlandse jongeren manifesteert, en waaruit bijvoorbeeld duidelijk naar voren komt, dat kennis van de Franse taal geleidelijk gaat verdwijnen.

Onlangs werd ik hiermee geconfronteerd, toen onze afdeling tesamen met Belgische zusterverenigingen een dag voor elektrotechnische studenten wilde organiseren, waarbij bleek dat de voertalen dan Nederlands en Engels moesten zijn en als het kon — op verzoek van de studenten — "het Engels liefst... langzaam".

(Gedeelte uit een rede van ir. H.F.W. van 't Groenewout, voorzitter van de afdeling Electrotechniek van het Koninklijk Instituut voor Ingenieurs)

Toneel in Esperanto

De laatste tijd wordt de Esperantowereld gekenmerkt door een werkelijke bloei van theatergezelschappen die, en dat mag worden onderstreept, alle uit jongeren bestaan. Na Spanje, Finland, Frankrijk, Hongarije en de Sovjetunie zien we de geboorte van een nieuw gezelschap, genaamd "Brazila Teatra Esperanto-Grupo" (BRATEG).

Enkele van die groepen zullen deelnemen aan het Internationaal Theatercongres dat in juni in Polen plaatsgrijpt. Op het programma: werken van Tsjechov, Ionesco... door gezelschappen uit Bulgarije, Finland, Frankrijk, Polen, de Sovjetunie enz.

Le Soir, 1 april 1978

'Plattdeutsch' weer populair!

Radio Bremen verzorgt twee maal per dag een nieuwsuitzending in het Noordduitse dialect. Men schaamt zich niet meer dialect te spreken. Integendeel, dominees in Noord-Duitsland lokken hun schaapjes naar de kerk met de belofte hun preek in het Plattdeutsch te zullen houden. Er is zelfs een gezangboek uitgegeven in het dialect. Volkshogescholen in Noord-Duitsland organiseren cursussen voor Plattdeutsch. Door het gebruik van het woordje 'Plattdeutsch' voor Noordduits dialect, moet u niet denken dat Platt een ordinair taaltje is, van mensen die nooit hebben geleerd beschaafd te spreken. Absoluut niet, Platduits was in Noord-Duitsland al sinds 1700 de officiële schrijftaal en de Noordduitsers zijn er even trots op als wij op onze taal.

Uit 'Aktueel', programma van de BRT-radio

★ De Japanse vertaling van het werk van Ulrich Lins "La danĝera lingvo", dat handelt over vervolgingen tegen het Esperanto tijdens de Tweede Wereldoorlog, verscheen met een oplage van 50 000 exemplaren.

Esperanto in de UNO?

Een onderzoek bracht aan het licht, dat de personeelskosten van de UNO-vertaaldiensten tijdens het jaar 1976 opliepen tot meer dan 3 200 miljoen fr. Onrechtstreekse kosten, zoals materiaal en administratiekosten, waren daarin zelfs niet begrepen.

In de vertaaldiensten van de UNO werken 1082 personeelsleden in de hoofdzetel te New York, 585 in de zetel van Genua, 179 bij de UNESCO, 304 bij de Wereld-Gezondheidszorg enz.

De UNO heeft daarbij nog de zorgen wegens het tekort aan bevoegde tolken.

Er is namelijk een gebrek aan tolken, die bijvoorbeeld dienen te vertalen van het Arabisch of van het Chinees naar het Spaans of naar het Russisch. Men moet dan een omweg maken langs een brugtaal die dan in het algemeen het Frans of het Engels is.

De misverstanden en vergissingen die, zonder deze werkwijze, reeds zo veelvuldig voorkomen, worden dan nog verder opgedreven door dit lapmiddel.

Eigenlijk weet de UNO niet goed raad met de taalproblemen. Als oplossing wordt o.a. aanbevolen papierverspilling tegen te gaan door beperking van het aantal vertaalde stukken. Het is voor het ogenblik vaste regel dat al wat bij de UNO gezegd en geschreven wordt in de zes officiële talen moet uitgegeven worden. Een afschrift van een verslag van 50 bladzijden in vijf talen kost nu zeker minstens 1 450 000 fr.

Ambassadeur Ralf Harry, de Australische vertegenwoordiger bij de UNO, heeft voorgesteld aan die dure toestand een einde te maken. Zijn voorstel: geleidelijke overgang naar de internationale taal Esperanto als enige **brug**taal bij de UNO. Een officiële reactie op zijn plan heeft hij nog niet gekregen.

Gazet van Antwerpen, 23 mei 1978

★ De leider van de Spaanse Communistische Partij, Santiago Carillo, bracht een bezoek aan Moskou ter gelegenheid van de 60ste verjaardag van de oktober-revolutie. Carillo kon zijn spreekbeurt echter niet houden daar het — volgens berichten uit Sovjetbron — niet mogelijk was de tekst ervan in één nacht in 17 talen over te zetten.

Esperanto

Naar aanleiding van uw artikel „Esperanto in de UNO?" verschenen in het nummer van 23-5-78 onder de rubriek 'Toemaatjes', wens ik daaraan het volgende toe te voegen:

Ambassadeur Ralph Harry, die zelf zéér goed Esperanto spreekt (dat heb ik persoonlijk ervaren in een gesprek met hem, in de tijd toen hij te Brussel ambassadeur was van Australië), is zeker goed geplaatst om de taalmoeilijkheden, die er momenteel in de UNO en UNESCO enz. heersen, in hun volle omvang te begrijpen.

Stilaan groeit het besef onder de verantwoordelijke leiders van deze internationale organisaties, dat het zó niet verder kan.

Daarom heeft de heer Mahtar-Amadou M'Bow, voorzitter van de Unesco, op eigen initiatief (en dit tégen de raadgevingen in van zijn onmiddellijke medewerkers) deelgenomen aan het 62ste Universeel Esperanto-Congres te Reykjavik in 1977. Hij heeft tot zijn verbazing kunnen vaststellen hoe vlot en gemakkelijk de 40 verschillende nationaliteiten (daar aanwezig) met elkaar hebben kunnen converseren en debatteren over de meest uiteenlopende onderwerpen, zonder dat er een beroep moest worden gedaan op tolken, vertalers of koptelefoons. Alleen maar door het algemeen gebruik van Esperanto, ten gevolge waarvan een onmiddellijk en rechtstreeks contact met mensen, uit gelijk welk deel van de wereld, mogelijk was.

Gazet van Antwerpen, 6-6-1978

Frans loopt terug

De gemiddelde Nederlander heeft te weinig talenkennis, aldus het Instituut voor Toegepaste Sociologie in Nijmegen. Bij bedrijven, overheidsdiensten en het hoger en lager onderwijs heeft het instituut onderzocht in hoeverre er vreemde talen worden gebruikt en hoe het gesteld is met de kennis.

Vrijwel alle leerlingen van mavo, havo en vwo nemen tegenwoordig als examenvak Engels. Na de invoering van de mammoetwet mochten zij uit drie talen kiezen. Het gevolg is, dat op het ogenblik naast het Engels, 70 procent van de leerlingen Duits kiest en 35 procent Frans. Vooral het Frans is sterk achteruit gegaan, maar toch wordt deze taal in ongeveer de helft van de Nederlandse bedrijven gebruikt. Bij de overheid liggen de verhoudingen ongeveer gelijk.

Het is de onderzoekers opgevallen, dat het Russisch op school en daarbuiten in opmars is.

Het Vaderland, 12 mei 1978

Ontslag voor wie te gedienstig is

Rafael Caria is bediende bij de luchtvaartmaatschappij ATI, filiaal van Alitalia, in Alghero (Sardinië).

Begin 1978 kondigde hij op de luchthaven de gewone mededelingen aan in het Italiaans, het Engels, het Sardisch en het Catalaans. Zijn argument: veel arbeiders die naar het continent vliegen of ervan terugkomen begrijpen niet genoeg Italiaans en zeker geen Engels. Zij spreken Sardisch of Catalaans. In de stad Alghero woont immers onder de Sardische bevolking een tienduizendtal Catalanen. Alitalia heeft ermee gedreigd Caria te ontslaan, als hij niet ophoudt de mededelingen in de streektaal te geven.

Etnismo, 5 juni 1978

Parijs:
"niet-Franse culturen doen stikken"

De vereniging 'Verdediging en Bevordering van de Talen van Frankrijk' (DALF) die culturele federaties groepeert uit Bretagne, Occitanië, Baskenland, Catalonië, Elzas-Lotharingen, Frans-Vlaanderen en Corsica, zond op 29 september 1977 een 36 pagina's tellend dossier aan de 35 afgevaardigden van Europese en Noordamerikaanse staten die in Belgrado waren samengekomen om de toepassing van de akkoorden van Helsinki te bestuderen. Het belangrijkste element uit het dossier is een memorandum dat aantoont, dat de Franse regering zijn oude politiek van uitroeiïng van culturen en talen verder zet en dat in strijd met de akkoorden van Helsinki en met heel wat contracten die tussen 1948 en 1966 werden afgesloten. Volgens die akkoorden moet Frankrijk het recht van de minderheden erkennen om hun eigen taal te gebruiken in alle domeinen van het dagelijkse leven: onderwijs, cultuur, informatie, administratie, parlement, rechtspraak, verkeerstekens enz. DALF verwijt de Franse regering de niet-Franse culturen te willen doen stikken.

De conferentie van Belgrado heeft het materiaal niet in overweging genomen. Alleen de Amerikaanse delegatie bevestigde de ontvangst van het dossier...

Etnismo, 5 juni 1978

Beide hierboven gepubliceerde teksten werden met dank overgenomen uit 'Etnismo', informatieblad over etnische problematiek. Wie zich voor die problemen interesseert en Esperanto verstaat, zal het tijdschrift een revelatie vinden.
Prijs: 8 DM per jaar.
Te bestellen bij: U.J. Moritz, Feldstrasse 38, D-5190 Stolberg 8, Duitsland.
Giro: Hannover 232612-306.

Chaos

De eerste officiële gebeurtenis van het wereldkampioenschap voetbal, het 41ste FIFA-congres, is uitgedraaid op een Babylonische spraakverwarring. Eerst bleken geen Russische tolken aanwezig te zijn. Vervolgens waren er veel te weinig oortelefoons om de simulataan-vertaling te kunnen volgen. De helft daarvan was trouwens onbruikbaar omdat de batterijen leeg waren. Na een uur vergaderen waarin praktisch niemand iets had verstaan, vond FIFA-perschef René Courte achterin de zaal nog enige oortelefoons. Deze, zo bleek later, waren daar gedeponeerd om gerepareerd te worden. Tot overmaat van ramp viel de geluidsinstallatie geheel uit, juist toen een Russische afgevaardigde aan het woord was.

Eindhovens Dagblad, 1 juni 1978

Taalproblemen

Soms spelen taalproblemen een uiterst gewichtige rol in de Kamerdebatten. Zo ook in de Urenco-affaire. Uitgebreid is diverse malen gediscussieerd over de juiste vertaling van de begrippen 'in accordance with' en 'in confirmative with'. Daarbij ging het er dan om in welke mate partijen het nu precies met elkaar eens waren.

Deze week zorgde premier Van Agt ook weer voor een probleem doen hij erop stond een deel van een afspraak tussen de Urenco-landen in het Engels voor te lezen. Maar kamervoorzitter Vondeling wilde daar toch wel een vertaling van zien. Van Agt sputterde eerst nog even tegen maar de kamervoorzitter wees hem er fijntjes op, dat hem al eerder gebleken was dat eenderde van de Kamerleden discussies in andere dan de Nederlandse taal niet kan volgen.

Haagsche Courant, 1 juli 1978

Eŭropa Esperanto-Centro

Sinds 1 februari 1978 bestaat op het adres Pippelingstraat 13 (bus 28), 1000 Brussel, een Europees Esperanto-Centrum met het doel de krachten te bundelen, die zich in de Esperanto-organisaties van de negen lidstaten voor de Europese gedachte inzetten. Het verstrekt inlichtingen, vertalingen, uitgave van informatie-brochures e.d. die de verspreiding van de Europese gedachte kunnen in de hand werken, door middel van het Esperanto, alsook informatie betreffende die taal.

Europa Eén, 7 juli 1978

★ De Londense Esperantogroep vierde zijn 75-jarig bestaan. De erevoorzitter, componist Frank Merrich, werd speciaal toegejuicht voor zijn recente onderscheiding door de koningin als 'Commandeur in de Orde van het Britse Imperium'. ★